

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Wethouder met portefeuille "eenzaamheid"

Datum 15 juli 2024
Betreft Eén tegen eenzaamheid wethoudersbrief 2024

Geachte wethouder,

Graag breng met deze brief de noodzaak voor een aanpak eenzaamheid bij u onder de aandacht. Ook nodig ik u uit voor een sessie exclusief voor wethouders tijdens de opening van de Week tegen Eenzaamheid 2024 om te bespreken hoe inzetten op een effectieve aanpak eenzaamheid voor uw inwoners loont, óók voor andere maatschappelijke opgaven in het sociaal domein. Tot slot licht ik toe welke ondersteuning wij u bieden vanuit het actieprogramma Eén tegen eenzaamheid.

Aanpak eenzaamheid blijft hard nodig

In heel veel gemeenten zijn mooie initiatieven en samenwerkingen, bijvoorbeeld tussen supermarkten en buurtinitiatieven of tussen postbezorgers en sociaal werk om eenzaamheid te verminderen. Vast ook in uw gemeente. De aandacht voor inwoners die zich eenzaam voelen, is de afgelopen jaren in Nederland enorm gegroeid. Het is indrukwekkend dat 80 procent van de gemeenten zich heeft aangesloten bij het actieprogramma Eén tegen eenzaamheid. En dat is hard nodig ook.

Want nog steeds voelt 1 op de 7 (volwassen) Nederlanders zich sterk eenzaam. En onder jongvolwassenen is dat zelfs 1 op de 4. Wist u dat eenzaamheid ook al speelt onder middelbare scholieren? De invloed van eenzaamheid is groot. Zeker als het langdurig aanhoudt, leidt eenzaamheid tot gezondheidsrisico's en minder meedoen in de samenleving. Er kan een vicieuze cirkel ontstaan waarbij gevolgen de eenzaamheid versterken. Vaak hangt eenzaamheid samen met andere problemen, zoals bestaansonzekerheid, zware mantelzorgtaken of sociaal isolement.

Daarom hoop ik dat ook u zich blijft inzetten om eenzaamheid te verminderen. Wat u daarbij van VWS aan ondersteuning kunt verwachten, leest u in deze brief.

Uitnodiging: Exclusief voor wethouders: Waarom inzetten op een effectieve aanpak eenzaamheid voor uw inwoners loont, óók voor andere maatschappelijke opgaven in het sociaal domein. Zie ook de flyer in de bijlage.

**Maatschappelijke
Ondersteuning**

Bezoekadres

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

Vollers, M. (Michelle)
Projectmedewerker Eén tegen
eenzaamheid

T
M 0621101899
m.vollers@minvws.nl

Kenmerk

3860119-1067849-DMO

Kenmerk afzender

Bijlage(n)

-

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Woensdag 25 september in het NBC Congrescentrum in Nieuwegein van 14:00 tot 15:00 uur.

**Maatschappelijke
Ondersteuning**

Een aantal gemeenten deelt onder leiding van Marianne van den Anker, oud-wethouder en als aanjager actief voor Eén tegen eenzaamheid, hun ervaringen met u: hoe hebben zij de aanpak van eenzaamheid aan andere thema's verbonden? Welke tips hebben zij voor u om ook in uw gemeente tot een blijvende inzet te komen en wat levert dat op voor uw inwoners? Naast inspirerende verhalen, is er ook ruimschoots gelegenheid om uw vragen te stellen en met elkaar in gesprek te gaan over de impact van een krachtige en blijvende lokale aanpak tegen eenzaamheid.

Kenmerk
3860119-1067849-DMO

Brede netwerkconferentie

De sessie is onderdeel van een netwerkconferentie van 10:00 tot 17:00 uur waarmee de Week tegen Eenzaamheid geopend wordt voor wie in beleid of praktijk met het thema eenzaamheid te maken heeft. Het uitwisselen van kennis en inspiratie én het opdoen van nieuwe contacten en samenwerkingen staan centraal. Uiteraard bent u de gehele dag welkom! We hopen, net als vorig jaar, op een grote opkomst en vruchtbare uitwisseling.

[Meld u direct aan](#)

Week tegen Eenzaamheid

Tijdens de Week tegen Eenzaamheid is er extra aandacht voor het thema eenzaamheid en sociaal isolement. Doet uw gemeente ook mee? Het ministerie faciliteert de actieweek met een handreiking hoe gemeenten de Week kunnen inzetten, een landelijke publiekscampagne en aankledingsmaterialen voor lokale activiteiten die sociaal werk en maatschappelijke organisaties gratis kunnen bestellen.

[Bestel het Kom erbij-pakket](#)

Kennis: hoe de verbinding maken tussen eenzaamheid en de andere GALA thema's

"Als wethouder kan je van grote betekenis zijn in de lokale aanpak eenzaamheid, omdat je midden in de samenleving staat. Door samen met organisaties een lokaal netwerk op te zetten voor de aanpak van eenzaamheid, heb ik gezien dat we dit netwerk ook veel andere thema's kunnen inzetten!"

Dat zei Dennis Bouwman, tot afgelopen najaar wethouder sociaal domein Midden-Drenthe in de adviesgroep Eén tegen eenzaamheid vorige maand. Het gesprek ging over de ontwikkeling van de sociale basis en het Gezondheid en Actief Leven Akkoord (GALA). Over wat gemeenten nu doen en mogelijk meer willen doen om eenzaamheid onder inwoners te verminderen. Deze opgave staat niet op zichzelf. Juist met activiteiten die eenzaamheid verminderen kunt u als gemeente ook een slag slaan op opgaven als mentale gezondheid, het versterken van de sociale basis en valpreventie.

Krachtige inzet op aanpak eenzaamheid door gemeenten

In het GALA is de afspraak gemaakt dat gemeenten en Rijk zich gezamenlijk committeren aan de aanpak van eenzaamheid. Via de brede SPUK-regeling is in ieder geval tot en met 2025 geld beschikbaar om de lokale aanpak eenzaamheid te versterken of, wanneer deze er nog niet is, op te zetten. Op twee gemeenten na, hebben alle gemeenten de SPUK-middelen voor het thema eenzaamheid aangevraagd. Daarmee onderschrijft u het belang van een krachtige inzet voor het

verminderen van eenzaamheidsgevoelens bij inwoners. Daarvoor wil ik u bedanken.

**Maatschappelijke
Ondersteuning**

De aanpak eenzaamheid staat niet op zichzelf

We weten dat de opgave om eenzaamheid te verminderen niet op zichzelf staat. Eenzaamheid hangt samen met tal van andere belangrijke opgaven die ook zijn opgenomen in het GALA. Behalve eenzaamheid als zelfstandige opgave aan te pakken, kunt u ook kiezen om de verbinding te maken tussen eenzaamheid en thema's als sport en bewegen, mentale gezondheid, sociale basis en valpreventie. Het meest recente advies van de Wetenschappelijke Adviescommissie van Eén tegen eenzaamheid¹ is een langetermijnbeleid te ontwikkelen dat erop gericht is gezond sociaal gedrag in de gehele samenleving te bevorderen. Het realiseren van een samenleving, waarin overal, op alle niveaus en in alle instituties, geleefd en gehandeld wordt naar het besef dat gezond sociaal gedrag essentieel is voor de gezondheid – even belangrijk als, zo niet belangrijker dan niet roken, gezond eten en voldoende bewegen –, is een kwestie van lange adem. De Wetenschappelijke Adviescommissie meent dat overheidsbeleid hierin een belangrijke rol kan spelen en werkt aan een advies met aanbevelingen voor de vormgeving daarvan.

Kenmerk
3860119-1067849-DMO

Onderzoek naar eenzaamheid in de GALA-plannen

Om de ondersteuning vanuit Eén tegen eenzaamheid zo goed als mogelijk aan te laten sluiten op de lokale opgave, is een analyse uitgevoerd naar hoe gemeenten in hun GALA-plannen die verbinding leggen. De conclusies vindt u in de bijlage.

Uit deze analyse spreekt dat u inwoners helpt als uw eenzaamheidsaanpak integraal past bij andere onderwerpen in het GALA, zoals activiteiten gericht op valpreventie, als onderdeel van de visie op de sociale basis of regionale samenwerking met andere gemeenten, om van elkaar te leren en de aanpak nog verder te brengen. De kansen zijn er! Op basis van deze uitkomsten kunnen de Eén tegen eenzaamheid-adviseurs u nog beter maatwerk leveren om het thema eenzaamheid te verbinden aan andere beleidsopgaven in uw gemeente. Ze staan voor u klaar.

Aanbod voor gemeenten: ondersteuning vanuit Eén tegen eenzaamheid voor de lokale aanpak eenzaamheid in uw gemeente

Naast de financiële bijdrage via de brede SPUK biedt het actieprogramma ondersteuning aan gemeenten die delen nemen aan het programma door: advies op maat van een Eén tegen eenzaamheid-adviseur, regiobijeenkomsten om ervaringen te delen, masterclasses over de belangrijkste uitdagingen, belangrijke communicatiemomenten met landelijke publiekscampagnes en een toolbox met goede voorbeelden en handreikingen.

Advies op maat

Iedere gemeente die deelneemt aan Eén tegen eenzaamheid krijgt 64 gratis adviesuren beschikbaar. De adviseurs kunnen helpen met onder meer:

- een plan van aanpak opstellen;
- een lokaal netwerk van lokale organisaties op te zetten of versterken;
- het monitoren en evalueren van uw aanpak vorm te geven;
- adviseren hoe u de financiële middelen uit de brede SPUK doeltreffend in kunt zetten om eenzaamheid te verminderen, bijvoorbeeld in samenhang met andere opgaven in het sociaal domein.

---

¹ [Advies Wetenschappelijke adviescommissie Sociaal-netwerkadvisie | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#)

Als uw gemeente nog geen partner is van Eén tegen eenzaamheid, nodig ik u van harte uit zich aan te sluiten en samen te kijken hoe het ondersteuningsaanbod kan helpen om in uw gemeente op uw eigen manier eenzaamheid onder inwoners te verminderen.

**Maatschappelijke
Ondersteuning**

U kunt hiervoor met het programmateam van Eén tegen eenzaamheid contact opnemen via eenzaamheid@minvws.nl.

Kenmerk
3860119-1067849-DMO

Met vriendelijke groet,

De Staatssecretaris Langdurige en
Maatschappelijke Zorg,
namens deze,
de directeur Maatschappelijke Ondersteuning,

M.I. Roelofs

M.I. Roelofs

BIJLAGE 1

Conclusies analyse eenzaamheid in GALA-plannen

- Het verschilt per gemeente aan welke thema's zij eenzaamheid koppelen. Dat zijn met name mentaal welzijn, sport en sociale basis. Maar ook valpreventie, Welzijn op recept en cultuur wordt in bijna een kwart van de plannen gekoppeld aan de aanpak eenzaamheid.
- Sommige gemeenten geven de voorkeur aan een specifieke aanpak eenzaamheid, andere gemeenten geven de voorkeur aan het opnemen van eenzaamheid in andere thema's.
- In hun aanpak eenzaamheid werken gemeenten samen met andere partijen. Er is behoefte aan ondersteuning bij het betrekken van ondernemers in deze samenwerking.
- De lokale aandacht voor eenzaamheid is er en gemeenten willen deze behouden.
- Bestuurlijke aandacht is belangrijk voor het aanjagen en op de agenda houden van het thema eenzaamheid.

Gemeenten richten zich veelal op een bredere doelgroep dan alleen ouderen. Jong en oud worden specifiek genoemd, 16% van de gemeenten benoemt dat de aanpak eenzaamheid zich richt op alle inwoners van de gemeente en ruim een derde van de gemeenten benoemt combinaties van specifieke doelgroepen, zoals mensen met een lage SES, mensen met gezondheidsproblemen of een beperking, mensen met een niet-Westerse migratieachtergrond en mantelzorgers.

**Maatschappelijke
Ondersteuning**

Kenmerk
3860119-1067849-DMO